Q.P. Code : 02478

[वेळ: २½ तास] **[गुण:७५]**

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न.१ अ) वर्णनात्मक भाषाविज्ञानातील प्रमुख संकल्पनांचा परामर्श घ्या. **१५**

किंवा

ब) ऐतिहासिक भाषाभ्यासपद्धतीचे स्वरूपविशेष व मर्यादा स्पष्ट करा.

प्रश्न.२ अ) स्वनविज्ञानाच्या शाखा सांगून, स्वनांचे उच्चारणप्रयत्नांनुसार केले जाणारे वर्गीकरण सविस्तर लिहा. **१५**

किंवा

ब) स्वनांचे 'स्वनिम' व 'स्वनांतर' हे वर्गीकरण कसे केले जाते, हे सांगून स्वनिमांचे प्रकार लिहा.

प्रश्न.३ अ) 'रूपिका', 'रूपिम' व 'रूपिकांतर' यांतील फरक सांगून, रूपिमांचे प्रकार सोदाहरण विशद करा. **१५**

किंवा

ब) 'भाषिक रूप' म्हणजे काय हे सांगून, रूपिमप्रक्रिया सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न.४ अ) अर्थाचे मुख्य प्रकार उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **१५**

किंवा

ब) 'अर्थ' म्हणजे काय हे सांगून, प्रमुख अर्थ-अर्थ-संबंधांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्रश्न.५ अ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. **(कोणतेही पाच.)** **१०**

१) ओष्ठ्य स्वनांची दोन उदाहरणे लिहा.
२) सपीर-वोर्फ यांनी मांडलेला कोणता सिद्धान्त समाजभाषाविज्ञानात महत्त्वाचा मानला जातो?
३) मानवी भाषेची कोणतीही दोन लक्षणे सांगा.
४) अल्पतम ध्वनियुग्माची दोन उदाहरणे लिहा.
५) 'शून्य रूपिकांतर' म्हणजे काय?
६) 'घरात' मधील 'त' ही कोणत्या प्रकारची रूपिका आहे?
७) समानार्थतेची दोन उदाहरणे लिहा.
८) 'मुलगी', 'पोरटी', 'कन्या' ही कोणत्या अर्थप्रकाराची उदाहरणे होत?

(मागे पाहा.)

B0A7EFCFE8E12E4F558EB6BB71E3B1A3

Q.P. Code : 02478

ब) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडून वाक्य पुन्हा लिहा. **०५**

१) .... हे एककालिक भाषाविज्ञानाचे प्रवर्तक मानले जातात.
अ) फर्दिनां - द - सोस्यूर ब) फ्रान्झ बॉप क) नोम चॉम्स्की ड) लेनर्ड ब्लूमफिल्ड

२) 'त, थ, द' हे .... स्वन होत.
अ) ओष्ठ्य ब) दन्त्य क) कंठ्य ड) तालव्य

३) .... व रूपिमाश्रयी असे रूपिकांतरांचे प्रकार आहेत.
अ) रूपिकाश्रयी ब) स्वनाश्रयी क) स्वनिमाश्रयी ड) अर्थाश्रयी

४) 'मित्र - सूर्य व स्नेही' हे .... उदाहरण आहे.
अ) समानार्थतेचे ब) एकनामतेचे क) अनेकनामतेचे ड) विरुद्धार्थाचे

५) मराठी ही .... भाषाकुलातील भाषा आहे.
अ) द्राविडी ब) उरलिक क) ऑस्ट्रो-आशियायी ड) इंडो-युरोपिअन

B0A7EFCFE8E12E4F558EB6BB71E3B1A3